

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om assisterad befruktning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 juni 2012 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 16 och 19 § i lagen om assisterad befruktning (RP 69/2012 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Pasi Mustonen, social- och hälsovårdsministeriet
- överläkare Anne-Maria Suikkari, Väestöliitto ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira).

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om assisterad befruktning ändras så att tiderna för förvaring av uppgifter om donatorer av könsceller eller embryon är lika långa i lagen om assisterad befruktning och i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål. Den föreslagna lagändringen främjar en enhetlig tillämpningspraxis när det gäller förvaringen av uppgifter om donatorer samt säkrar att kravet på spårbarhet i Europaparlamentets och

rådets direktiv om kvalitets- och säkerhetsnormer för mänskliga vävnader och celler, även i fråga om förvaringen av uppgifter om donatorer, uppfylls på ett ändamålsenligt sätt i tjänstetillhandahållares verksamhet med assisterad befruktning.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001, nedan vävnadslagen) och lagen om assisterad befruktning (1237/2006) har olika

regler för hur länge uppgifter om donatorer av könsceller eller embryon ska förvaras. Enligt 16 § i vävnadslagen ska uppgifterna i registret bevaras i 50 års tid efter givarens död eller, om dödstillfället är okänt, 100 år efter den sista

registeranteckningen. Dessutom föreskrivs det i 20 i § att vävnadsinrättningarna ska bevara de uppgifter som krävs för att garantera fullständig spårbarhet i minst 30 år efter kliniskt bruk. Förvaringstiderna i vävnadslagen bygger på lagens syfte, att trygga kvaliteten och säkerheten i fråga om vävnader och celler som används på människor. De långa registertiderna borgar för att uppgifter finns att tillgå även i det fall att en sjukdom upptäcks långt efter att vävnader eller celler överförts. Enligt 19 § i lagen om assisterad befruktning ska donatorns identifieringsuppgifter utplånas två år efter det att de donerade könscellerna eller embryona användes eller förintades eller överläts för lovligt ändamål. Med hänsyn till den maximala förvaringstid på 15 år som 6 § föreskriver ska de uppgifter och handlingar om donatorn som finns i tjänstetillhandahållarens arkiv utplånas senast 17 år efter donationen.

Helsingfors den 14 september 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Anne Holmlund /saml
vordf. Stefan Wallin /sv
medl. James Hirvisaari /saf
Johanna Jurva /saf
Aino-Kaisa Pekonen /vänst
Jaana Pelkonen /saml
Arto Pirttilahti /cent

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.

Regeringen vill med propositionen tydliggöra rättsläget genom att ändra lagen om assisterad befruktning så att det i den lagen hänvisas till vävnadslagens bestämmelser om bevarandetid. Därmed samordnas lagen om assisterad befruktning och vävnadslagen i fråga om bevarandetid. Samtidigt uppfylls även vävnadsdirektivets krav på att vävnader och celler ska kunna spåras på behörigt sätt i tjänstetillhandahållarnas verksamhet med assisterad befruktning.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Kristiina Salonen /sd
Jani Toivola /gröna
Kari Tolvanen /saml
Ari Torniainen /cent
Kaj Turunen /saf
Peter Östman /kd.